

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 167/07-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. septembra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť E. K. a J. K. (pôvodne R.), zastúpeného matkou E. K., obaja trvale bytom V., právne zastúpení advokátkou JUDr. M. M., T., vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 95/1996 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. K. a J. K. o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. júna 2007 doručená sťažnosť E. K. a J. K. (ďalej len „sťažovateľka“ alebo „sťažovatelia“) vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci

v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 95/1996.

Zo sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka podala 27. mája 1996 po narodení syna J. R. (...) okresnému súdu návrh na zapretie otcovstva bývalého manžela J. R.

Podľa názoru sťažovateľky okresný súd, ktorý začal konanie vo veci a prvé pojednávanie nariadil na 11. júl 1996, v úvode konania postupoval plynulo, takže očakávala, že vo veci bude rozhodnuté v primeranej lehote. K prietahom začalo podľa jej tvrdení dochádzať po podaní znaleckého posudku z 23. februára 1998, ktorý otcovstvo bývalého manžela nevyvrátil. V ďalšom období okresný súd opakovane odročoval pojednávania pre neprítomnosť odporcu a svedka a dochádzalo k prietahom v konaní. Podľa tvrdení sťažovateľky okresný súd v období od 25. októbra 2000 do 9. júla 2002 vôbec nekonal a došlo k zmene zákonnej sudkyne. Ďalší prietah v konaní trval od 9. júla 2002 do 11. marca 2005, pričom pojednávanie nariadené na 11. marec 2005 bolo zrušené a pojednávania stanovené na 7. september 2005, 5. október 2005 a 16. november 2005 boli odročené pre neprítomnosť odporcu a svedka. Okresný súd rozsudkom č. k. 16 C 95/96-98 zo 14. decembra 2005 rozhodol tak, že určil, že J. R. (bývalý manžel sťažovateľky) nie je otcom maloletého J. R. Uvedený rozsudok sa stal právoplatným 15. februára 2006; podľa tvrdení sťažovateľky bola právoplatnosť vyznačená na rozsudku až 16. mája 2007.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uvádza:

„Uvedeným konaním súdu a neprerokovaním veci v primeranej lehote sa stalo, že nebolo do tohto času vo veci dieťaťa určené otcovstvo skutočného biologického otca voči maloletému J. či už vyhlásením otca pred matrikou, alebo použitá možnosť domáhať sa určenia otcovstva súdom. (...)

Postupom súdu bolo zapríčinené, že sme sa ja a dieťa dostali do materiálnej núdze, nakoľko nemohlo byť určené výživné na dieťa.“

Na základe uvedeného sťažovateľka žiada, aby ústavný súd jej sťažnosť prijal a po prerokovaní veci rozhodol nálezom nasledovne:

Základné právo E. K. a maloletého J. K. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu v Trnave v konaní vedenom pod spisovou značkou 16 C 95/1996 porušené bolo.

E. K. priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 200 000 Sk slovom dvestotísíc korún slovenských, ktoré je povinný Okresný súd vyplatiť sťažovateľke do dvoch mesiacov od doručenia nálezu.

Maloletému J. K. priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 200 000 Sk slovom dvestotísíc korún slovenských, ktoré je povinný Okresný súd vyplatiť k rukám matky ako opatrovníčky do dvoch mesiacov od doručenia nálezu.

Okresný súd v Trnave je povinný nahradiť trovy konania advokátke vo výške 2 970,- Sk za jeden úkon, za vykonané úkony príprava, prevzatie, spracovanie sťažnosti podľa rozhodnutia v náleze.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh vrátane sťažnosti predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti,

neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

Sťažnosť sťažovateľov datovaná 29. mája 2007 bola podaná na poštovú prepravu 4. júna 2007 a ústavnému súdu doručená 6. júna 2007. Od 15. februára 2006, kedy rozsudok okresného súdu č. k. 16 C 95/96-98 nadobudol právoplatnosť, nepochybne uplynula lehota podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Na jej plynutie nemá vplyv skutočnosť, že k vyznačeniu právoplatnosti došlo až 16. mája 2007.

Konanie, v ktorom sťažovatelia namietali porušenie práva priznaného čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru bolo v čase podania sťažnosti už právoplatne skončené, a preto ústavný súd sťažnosť odmietol ako podanú oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na to, že sťažnosť sťažovateľov bola odmietnutá a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, ako aj rozhodnutie o trovách konania je podmienené vyslovením porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa touto časťou sťažnosti, ktorou sa sťažovatelia domáhali ich priznania, nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. septembra 2007